

## تصمیمات 10 ماده‌ای داود اوغلو



آنکارا در پرونده پ.ک.ک. 2 استراتژی در پیش گرفته؛ اول: تلاش برای برقراری ارتباط با کردهای اسلامگرا و نزدیک به حزب عدالت و توسعه و دوم: بی‌اعتنایی و بی‌تفاوتی به تهدیدات پ.ک.ک. در حوزه سیاسی و پرهیز از مذاکره و تداوم حملات قاطعانه.

آران نیوز: احمد داود اوغلو رهبر حزب عدالت و توسعه (AKP) و نخست وزیر ترکیه پس از بازگشت از سفر انگلیس، روز جمعه پنجم فوریه (شانزدهم بهمن ماه) به شهر کردنشین وارد شد. وی در شرایطی به این شهر گردی - عربی - آشوری سفر کرد که در چند شهر همچون سور در استان دیاربکر و جیزره در استان شرناخ، جنگ و درگیری خیابانی بین نیروهای پ.ک.ک. و پلیس و نظامیان ترکیه در جریان است و بر اساس آمارهای اعلام شده از سوی ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح این کشور، تنها در مدت 2 روز در 2 شهر کوچک جیزره و سور، 34 تن از نوجوانان و جوانانی که به تازگی از سوی پ.ک.ک. مسلح شده‌اند، در درگیری‌ها کشته شده و در این مدت 5 پلیس نیز جان خود را از دست داده‌اند. پ.ک.ک. حزب دموکراتیک خلق‌ها (HDP) و سایر نهادهای اقماری پ.ک.ک. در روزها و هفته‌های اخیر، در برابر دولت داود اوغلو به تندی موضع گرفته‌اند. داود اوغلو آنان را به ترور و اخلاص در نظم کشور متهم می‌کند و آنان نیز متقابلاً اعلام می‌کنند که حزب عدالت و توسعه بر اساس آرمانهای تمامیت خواهانه خود، زیر میز مذاکرات زده و کردها را فریب داده است.

پ.ک.ک. اعلام کرده که باید در مناطق کردنشین، شیوه جدیدی از نظام سیاسی، اجرایی و اداری به نام خودگردانی دموکراتیک ایجاد شود و اداره این مناطق در دست خود کردها باشد و دولت نیز چنین چیزی را به مثابه تجزیه کشور، تلقی کرده است. کیست که نداند همه این دعوای بر سر موضوع مناطق کردنشین شمال سوریه است و همین چند روز پیش بود که صالح مسلم رهبر حزب اتحاد دموکراتیک کردهای سوریه (PYD) در ژنو، به خاطر اعمال فشارهای ترکیه، به مذاکرات صلح سوریه راه داده نشد و آنکارا رسماً اعلام کرد که اگر کردها به سوی نواحی غربی رود فرات حرکت کنند، نیروهای خود را به شکل زمینی وارد شمال سوریه می‌کند.

در شرایطی که تلاش‌های لیلیا زانا دیدار با رئیس جمهور ترکیه، رجب طیب اردوغان و آغاز مجدد مذاکرات صلح به نتیجه نرسید، داود اوغلو در میان کردهای اسلامگرا در شهر ماردین اعلام کرد: «میز مذاکره در زندان ایمره آلی نیست». او تلویحاً نه، بلکه رسماً و صراحتاً اعلام کرد که حاضر نیست عبدالله اوجالان رهبر زندانی پ.ک.ک. و اعضای شورای رهبری پ.ک.ک. در کوهستان قنديل در شمال عراق و را در مذاکرات، سهیم و دخیل کند! داود اوغلو همچنین از سران حزب دموکراتیک خلق‌ها یعنی صلاح الدین دمیرتاش و همراهان او درخواست کرد که همه خواسته‌ها و نظرات خود را فقط زیر سقف مجلس بیان کنند.

داود اوغلو در سخنان خود، پ.ک.ک. و نهادهای اقماری آن را به «دستور گرفتن از بیرون» متهم و از این که کردها در پروژه تسلیح عمومی و تلاش برای ایجاد خودگردانی دفاکتو، به ندای پ.ک.ک. پاسخ ندادند، ابراز خرسندی کرد. او همچنین از پ.ک.ک. گلایه کرده و اعلام کرد که بر اساس نامه اوجالان در نوروز 2013، قرار بر این بود که همه نیروهای مسلح پ.ک.ک. از خاک ترکیه خارج شوند، اما این وعده عملی نشد.

بها دادن به دیدگاه‌ها و رویکردهای دولت حقوق دموکراتیک، از دیگر بخش‌های سخنان داود اوغلو بود و او اعلام کرد که برای پایان دادن به وضعیت موجود، 10 تصمیم مهم گرفته است که ترجمه کامل این 10 بند از زبان نخست وزیر ترکیه چنین است:

1. در حوزه روانشناسی اجتماعی و آرام کردن جامعه؛ تبعیض و تفاوتی بین دولت و ملت نخواهد ماند و تلاش بیشتری برای ایجاد وحدت و همسانی، صورت خواهد گرفت. قدرت به شکل مشروطه، به کار گرفته خواهد شد و دولت در این زمینه پاسخگو و مسئول خواهد بود.
2. در حوزه مدیریت نظم و خدمات عمومی، با هر گونه عنصر مخل، مانند پ.ک.ک. داعش و گروه کمونیستی موسوم به جبهه رستگاری خلق (DHKP-C) مبارزه خواهد شد. آن چه مراد پ.ک.ک. از خودگردانی است، یک الگوی فئودالی است. دیدید که در شمال سوریه خودگردانی اعلام کردند و اولین دسته از افرادی که از آن جا گریختند، کردهای نزدیک به حزب دموکرات کردستان عراق بودند. ما می‌خواهیم نظام و خدمات عمومی به شکلی باشد که بین مردم و تروریستها، متفاوت دیده شوند.
3. اصلاحات گسترده قانونی ایجاد خواهیم کرد و همه میراث‌های غیر دموکراتیک را تغییر می‌دهیم. من خطاب به حزب دموکراتیک خلق‌ها اعلام می‌کنم، من که صدایم را در برابر اسرائیل بلند کرده و به مظلومین جهان نیز سلام داده‌ام، چگونه رضایت می‌دهم که در کشورم، از تبسم چهره من سوء استفاده شود و بخواهند با حفر کانال و تحمیل و اجبار، نظرات خود را بر ما تحمیل کنند. من مجدداً تاکید می‌کنم هر تغییری که مدنظر شماست، باید در آنکارا و در کمیسیون قانون اساسی مجلس بر روی آن بحث شود. نه گروه تروریستی پ.ک.ک. و نه قانون اساسی برجای مانده از کودتای 1980 به آمل خود نخواهند رسید و جای هر بحثی در آنکاراست و نه در خندق‌های خیابان‌های جیزره.
4. یک حرکت اجتماعی گسترده برای جبران همه خسارات ناشی از حملات تروریستی، شروع خواهد شد. تمام هموطنانی که در سور، جیزره و دیگر مناطق به خاطر حملات تروریستی، متضرر شده‌اند، مورد حمایت ما قرار می‌گیرند و حاضریم در شهرهای امن، اجاره خانه آنها را پرداخت کنیم و برای آموزش و مدارس کودکان آنها، از هیچ تلاشی فروگذاری نمی‌کنیم.

5. در این مناطق، حمایت‌های اقتصادی گسترده‌ای به عمل خواهیم آورد تا همه کارآفرینان، اصناف و کشاورزان، مشکلاتشان حل شود. ما در این مناطق دویست میلیارد لیره سرمایه گذاری کرده‌ایم.

6. تمام اماکن تاریخی آسیب دیده نظیر سور، دیاربکر و دیگر شهرها را احیا خواهیم کرد.
  7. امکانات ارتباطی گسترده ایجاد خواهیم کرد تا به دقت در جریان همه امور باشیم.
  8. تدابیر اداری و قانونی تازه‌ای اتخاذ می‌کنیم تا قوانین و ظرفیت‌های مرتبط با شهرداری‌های بزرگ، مورد سوء استفاده ترور قرار نگیرد و در خدمت مردم باشد.
  9. مجالس مشورتی ایجاد خواهیم کرد. مقطع نوینی از برادری و وحدت آغاز خواهد شد و افراد معتبر، ریش سفیدها، نهادهای مدنی و معتمدین محلی مورد رایزنی قرار می‌گیرند.
- ما با همه در ارتباط خواهیم بود غیر از آنان که سلاح در دست دارند و به مردم ظلم می‌کنند.

10. با کشورهای همسایه دارای روح مشترک خواهیم بود و برادری ترکیه با خاورمیانه و اتحاد بالکان‌ها را مینا قرار خواهیم داد.

بی‌اعتنایی داود اوغلو به تهدیدات پ.ک.ک.

تصمیمات تازه داود اوغلو نشان می‌دهد که در این 10 ماده، تقریباً، غیر از 2 ماده هشتم و نهم، حرف جدید و چندان مهمی وجود ندارد. تاکید داود اوغلو بر روی این 2 بند، به این معنی است که آنکارا تصمیم گرفته، در پرونده مواجهه با تهدیدات پ.ک.ک.، دو استراتژی مهم داشته باشد؛ نخست: تلاش برای برقراری ارتباط با کردهای اسلامگرا و کردهای نزدیک به حزب عدالت و توسعه و سهیم کردن آنان در بازی و نیز سپردن بخشی از اختیارات نهادهای جدید محلی به آنها. دوم: بی‌اعتنایی و بی‌تفاوتی به تهدیدات پ.ک.ک. در حوزه سیاسی و پرهیز از مذاکره و در همان حال، تداوم حملات قاطعانه نظامی و مراقبت امنیتی برای زمین گیر کردن پ.ک.ک. که هم در مناطق مرزی و هم در حوزه جنگ و درگیری

شهری و خیابانی.

حال باید دید شورای رهبری پ.ک.ک که در هفته‌های اخیر بارها از آمریکا خواسته تا بین سران این حزب و ترکیه میانجی‌گری کند، در برابر این تصمیمات داود اوغلو چه موضعی اتخاذ خواهد کرد. باید دید آیا «برت مک‌گراک» نماینده رئیس‌جمهور آمریکا در ائتلاف مبارزه با داعش که به شکل محرمانه به شهر کردنشین کوبانی در شمال سوریه سفر کرده و با بسیاری از کادرهای نزدیک به جمیل بایک رئیس شورای رهبری پ.ک.ک دیدار کرد، آیا به طور محرمانه برای پایان دادن به تنش‌های آنکارا و قنبدیل نیز وارد عمل شده یا این که درگیری‌ها فعلاً ادامه خواهد داشت.

یادداشت: محمدعلی دستمالی کارشناس مسائل ترکیه